

Beleidsplan/toekomstvisie Stichting Minkmaatateliers.

Inleiding

De Stichting Minkmaatateliers is een in Enschede gevestigde stichting, die als (statutair) doel heeft: “het creëren en ter beschikking stellen van woon-, werk- en verkoopruimte aan kunstenaars, ontwerpers en anderen werkzaam in de creatieve sector, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn”, dit alles “tegen een betaalbare prijs”.

Het “verkrijgen en beheren van registergoederen” behoort nadrukkelijk tot dit doel, en in dat kader is de stichting in 2019 eigenaar en beheerder geworden van het pand Minkmaatstraat 15A te Enschede (een circa 125 jaar oud voormalig schoolgebouw, waarin ruimte is voor tenminste 7 kunstenaars).

Blijkens haar huishoudelijk reglement richt de stichting zich vooral op kunstenaars die nog studierend, dan wel afgestudeerd zijn aan een opleiding voor beeldende kunst, die voor hun inkomsten hoofdzakelijk afhankelijk zijn van het beroep van kunstenaar en die de beeldende kunst actief beoefenen.

Feitelijk bevinden zich in het pand aan de Minkmaatstraat zeven aparte atelierruimtes, waarvan sommige gedeeld worden door meerdere kunstenaars. Deze ateliers worden uitsluitend gebruikt als werk- en verkoopruimtes; geen van de ateliers wordt bewoond (hierbij moet worden opgemerkt dat het pand als zodanig ook niet is ingericht op bewoning).

Het bestuur van de stichting bestaat momenteel uit 5 leden, welke geheel onbezoldigd hun werkzaamheden als bestuurder verrichten.

Geschiedenis

De meeste (collectieve) atelierruimtes in Enschede waren ooit eigendom van de gemeente. Jaren geleden is de gemeente begonnen met het “verzelfstandigen” van die atelierruimtes, door ze onder te brengen in zelfstandige stichtingen. Die stichtingen kregen bij de oprichting een soort “bruidsschat” van enkele tienduizenden euro’s mee, bedoeld om de zelfstandige exploitatie in de eerste jaren mogelijk te maken. Op den duur zouden de atelierstichtingen zichzelf moeten kunnen bedruipen, zo was (en is nog steeds) de bedoeling.

Hierbij moet worden opgemerkt dat ten tijde van de verzelfstandigings-operatie al sprake was van aanzienlijk uitgesteld (achterstallig) onderhoud, bij nagenoeg alle collectieve atelierruimtes. De genoemde bruidsschat was bij lange na niet toereikend om hierin (al was het ook maar deels) te voorzien.

Het pand aan de Minkmaatstraat 15A maakte aanvankelijk onderdeel uit van de Stichting Ateliers de Werkhaven, maar is in 2019 ondergebracht in een zelfstandige stichting.

De in het pand beschikbare ateliers zijn continu bezet. Er is zelfs een lijst van belangstellenden, hetgeen erin resulteert dat een eventueel vrijkomend atelier nooit (zelfs maar korte tijd) leeg staat.

Het pand

Minkmaatstraat 15A is een oud schoolgebouw, in Enschede bekend als de voormalige Lonnekerschool.

Het pand (een officieel gemeentelijk monument) is gebouwd in de jaren 1895-1896 en verkeert in een zeer matige staat van onderhoud. Dat het pand bovendien niet voldoet aan de thans heersende opvattingen omtrent isolatie en duurzaamheid, moge duidelijk zijn!

Met name door de inspanningen van de gebruikers (de hurende kunstenaars) en de bestuursleden zelf lukt het redelijk om – tegen minimale kosten – het pand bruikbaar en leefbaar te houden, voor dagelijks gebruik. Echter, daar waar het gaat om verdergaande aanpassingen uit oogpunt van behoud en duurzaamheid (modernisering, isolatie, etc.) zijn dermate ingrijpende maatregelen nodig, dat deze het beschikbare budget (de eerdergenoemde “bruidsschat”) en de mogelijkheden tot zelfwerkzaamheid verre te boven gaan.

Toekomst

Zoals reeds opgemerkt: van enige leegstand onder de beschikbare ateliers was en is geen enkele sprake. Verder is de verhouding tussen de huurders onderling uitstekend, en hetzelfde kan gezegd worden van de relatie tussen huurders en bestuur. De eendrachtige samenwerking tussen alle partijen, bij het onderhouden en – waar mogelijk, gelet op de beperkte middelen – isoleren en verduurzamen van het pand, draagt hier ongetwijfeld toe bij. In zoverre is er dus geen reden tot zorg, c.q. aanleiding tot verandering.

Echter, de uiteenlopende nationale en internationale ontwikkelingen van de laatste jaren hebben het bestuur van de Stichting Minkmaatateliers nadrukkelijk aan het denken gezet aangaande de toekomst van het ateliergebouw aan de Minkmaatstraat. Het gaat dan om ontwikkelingen als:

- stijgende energieprijzen, en
- (daarmee samenhangend) het belang van verduurzaming
- afname ontplooiingsmogelijkheden voor jonge kunstenaars
- afname beschikbare, (én bruikbare, én betaalbare) atelierruimtes, met name ook voor jonge kunstenaars
- idem, qua expositieruimtes
- behoefte aan laagdrempelige podia, in het algemeen.

Sommige van deze ontwikkelingen raken zeer aan de exploitatie van het ateliergebouw en aan de situatie van de (huidige en eventueel toekomstige) huurders. Het bestuur beseft dat het van groot belang is dat panden zoals het ateliergebouw aan de Minkmaatstraat in stand blijven en beschikbaar gesteld kunnen worden aan een beroepsgroep die het – bijna permanent – moeilijk heeft en naar verwachting zal blijven houden. Tot nu toe zijn de inspanningen van het bestuur dan ook vooral gericht op het behoud van het pand en het in stand houden van een voor alle partijen werkbare situatie.

Om dat op deze plek te kunnen blijven doen, meent het bestuur dat een aantal koerswijzigingen noodzakelijk is. Daarbij kan gedacht worden aan:

- modernisering en verduurzaming van het gebouw zelf
- meer nadruk op de “broedplaats-gedachte” (ruimte voor jonge kunstenaars, die de eerste stappen op weg naar een zelfstandige artistieke carrière zetten)
- beschikbaar stellen van een gast-atelierruimte (maximale verblijfsduur van – bijvoorbeeld - 1 jaar)
- meer doorstroming onder de gebruikers (bijvoorbeeld door een maximale huurtermijn in te voeren)

- inrichten van een continu beschikbare expositieruimte (niet alleen voor de hurende kunstenaars, maar ook voor anderen)
- meer nadruk op de positie en het belang van het ateliergebouw, in de wijk waarin het gevestigd is
- meer ruchtbaarheid geven aan het bestaan van het atelier, in het algemeen.

Het bestuur realiseert zich ten volle dat deze koerswijzigingen niet van de ene op de andere dag bereikt kunnen worden. Hiervoor zijn aanzienlijke en uiteenlopende inspanningen nodig. Daarbij streeft het bestuur ernaar om deze veranderingen tot stand te brengen in goed overleg en eendrachtige samenwerking met de (huidige en toekomstige) huurders.

Noodzakelijke/wenselijke aanpassingen

Om de bovengenoemde koerswijzigingen te kunnen realiseren, zijn om te beginnen enkele ingrijpende aanpassingen van het pand aan de Minkmaatstraat nodig (dan wel gewenst).

Dat zijn (in ieder geval):

- het vervangen en/of isoleren van kozijnen en ramen (met toepassing van duurzame materialen)
- het vervangen van de verwarmingsinstallatie
- het vervangen van de elektrische installatie
- het isoleren van de vloeren
- het isoleren van dak en plafond
- het schilderen van het (vele) houtwerk (inclusief het repareren van houtrot).

Op dit moment (begin 2024) wordt het pand onderworpen aan een schilderbeurt, die zich in eerste instantie – vanwege de kosten - beperkt tot de dakgoten en de dakopbouw.

Een schilderbeurt voor het gehele gebouw is op dit moment – hoewel dringend noodzakelijk - een (te) grote aanslag op het beschikbare budget van de stichting.

Het genereren van meer fondsen is de eerste en voornaamste taak van het bestuur. Daartoe staan in ieder geval de volgende opties open:

- het verwerven van de ANBI-status (zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van eventuele schenkingen, erfstellingen, legaten etc.)
- het optimaal gebruik maken van subsidiemogelijkheden (eventueel ook door samenwerking te zoeken met andere instellingen die actief zijn in de wereld van kunst en cultuur in Enschede)
- het vinden van sponsors en het openstellen van het gebouw (en de tuin) voor activiteiten van die sponsors
- een beroep op het Nationaal Restauratiefonds (en/of vergelijkbare financieringsmogelijkheden).

Inzet van het bestuur

Op dit moment richt het bestuur zich vooral op het regelen van de “dagelijkse dingen”, en wel zodanig dat de huurders – binnen de beschikbare mogelijkheden, en rekening houdende met alle beperkingen van het gebouw – maximaal gefaciliteerd worden om hun atelierruimtes te kunnen gebruiken. Voor verdergaande acties – zoals hierboven omschreven – is eigenlijk geen tijd, c.q. onvoldoende kennis en achtergrond aanwezig. In dat opzicht is ook uitbreiding en versterking van de bestuursbezetting gewenst.

Behalve op het verwerven van meer middelen, zal het bestuur zich moeten gaan bezighouden met zaken als:

- het onderzoeken van subsidiemogelijkheden (gemeente, provincie, organisaties voor monumentenzorg, private organisaties; desnoods door inschakeling van een subsidieadviseur)

- het leggen van contacten met andere kunstinstituten/ateliers (“leren én profiteren van elkaar”)
- het leggen van contacten met het kunstonderwijs (beschikbaarstelling van het ateliergebouw als “broedplaats”)
- het actief zoeken van sponsors (“wat hebben we te bieden?”)
- het geven van meer bekendheid aan het bestaan van de Minkmaatateliers (organiseren van tentoonstellingen, instellen van een kunstprijs, organiseren van allerlei activiteiten in en om het gebouw.

April 2024,
Bestuur Stichting Minkmaatateliers, Enschede.